Ansambli napovednih modelov

Ljupčo Todorovski Univerza v Ljubljani, Fakulteta za upravo

April 2018

Todorovski, UL-FU Ansambli

Pregled predavanja

Osnovna ideja in definicije

- Splošna metoda za zmanjševanje variance
- Komponente ansambla

Homogeni ansambli

- Vzorčenje primerov: Bagging in Boosting
- Vzorčenje spremenljivk: naključni prostori
- Vzorčenje primerov in spremenljivk: naključni gozd

Heterogeni ansambli

Stacking in heterogeni napovedni modeli

Osnovna ideja

Namesto enega, se naučimo več napovednih modelov

- 1 Lahko spreminjamo učne podatke
- 2 Lahko uporabljamo različne algoritme strojnega učenja

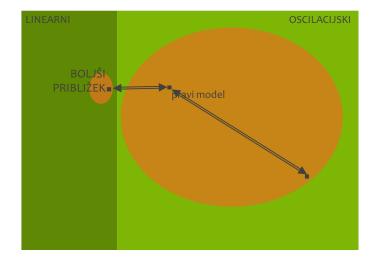
Zakaj več modelov namesto enega?

S kombiniranjem njihovih napovedi lahko zmanjšamo varianco in s tem tudi napovedno napako.

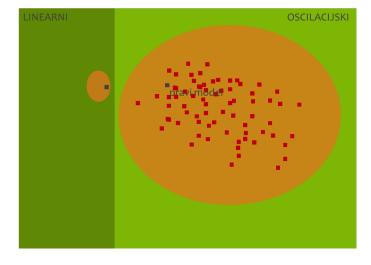
Prostora modelov: kompromis med predsodkom in varianco

Možna posledica: napačna izbira modela

Ansambel namesto izbire enega modela

Struktura ansambla

Osnovni modeli m_i : i = 1..r, tudi sestavine ansambla M

Vsi napovedujejo vrednost ciljne spremenljivke Y, $m_i : \cdot \to D_Y$.

Kombiniranje napovedi sestavin $\hat{y}_i$ v napoved $\hat{y}$ ansambla M

- Večinsko glasovanje: vrne vrednost, ki se največkrat pojavi v množici $\{\hat{y}_i: i=1..r\}$
- Povprečje: $\hat{y} = \frac{1}{r} \sum_{i=1}^{r} \hat{y}_i$
- V splošnem funkcija $C_M: X_{i=1}^r D_Y \to D_Y$, $\hat{y} = C_M(\hat{y}_1, \dots \hat{y}_r)$

Heterogeni in homogeni ansambli

Tipologija ansamblov glede načina učenja sestavin.

Homogeni ansambli

- Vse sestavine naučene z istim algoritmom
- Vsaka sestavina naučena iz spremenjene učne množice

Heterogeni ansambli

- Sestavine naučene z različnimi algoritmi
- Običajno vse sestavine naučene iz iste učne množice

Učenje osnovnih modelov $m_i = \mathcal{A}(V_i)$

r vzorcev V_i : i = 1..r učne množice S

- V_i : $|V_i| = |S|$, vzorčenje s ponavljanjem
- Verjetnost $p(e \notin V_i) = (1 1/|S|)^{|S|}$

$$\lim_{|S|\to\infty} p(e\notin V_i) = \frac{1}{e} = 0.368$$

4□ > 4□ > 4 = > 4 = > = 9 < 0</p>

Todorovski, UL-FU

Ansambli

Napovedi izven vreče (out-of-bag, OOB)

Napoved OOB za en primer e

$$\hat{y}_{OOB} = C_M(\hat{y}_{i_1}, \hat{y}_{i_2}, \dots \hat{y}_{i_s})$$

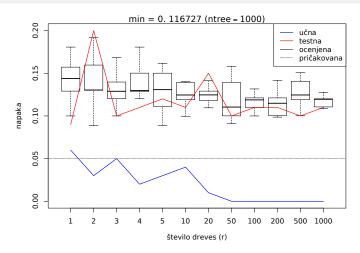
- $\hat{y}_i$ je napoved i-tega osnovnega modela
- Za vse $i_j: j=1..s$ velja $e \notin V_{i_j}$
- Upoštevamo torej le napovedi sestavin, ki niso naučene iz primera e

Ocena napake OOB za množico primerov S

$$Err_{OOB} = \sum_{(\mathbf{x}, y) \in S} L(\hat{y}_{OOB}, y)$$

- 4 ロ ト 4 個 ト 4 種 ト 4 種 ト - 種 - 釣 9 0 0 0

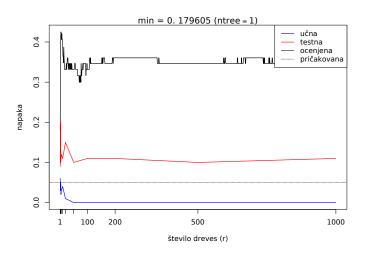
Klasifikacija z vrečenjem: število osnovnih modelov r

 $Y = I((1 + X_1 + X_1X_2)/3 \ge 0.5), D_i = [0, 1], i = 1...2, D_Y = \{0, 1\}$ zamenjamo vrednost Y 0.05 naključno izbranim primerom

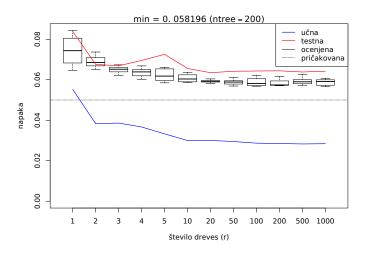
Todorovski, UL-FU Ansambli April 2018 11 / 37

Klasifikacija z vrečenjem: r, napaka OOB

Regresija z vrečenjem: število osnovnih modelov r

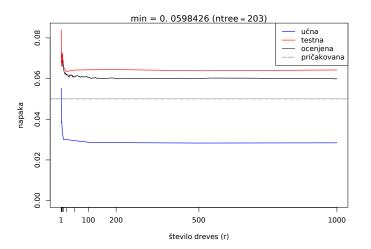

$$Y = (1 + X_1 + X_1X_2)/3 + \mathcal{N}(0, 0.05), D_i = [0, 1], i = 1...2, D_Y = [0, 1]$$

4 D M 4 B M 4 E M

Todorovski, UL-FU Ansambli April 2018 13 / 37

Regresija z vrečenjem: r, napaka OOB

Osnovna ideja

- Zgradimo m_1 na učni množici S
- Ponavljaj r-1 krat: za i=2..r
  - ullet Opazuj napako ansambla do sedaj zgrajenih modelov na primerih iz S
  - ullet Vzorči S s ponavljanjem: primeri z visoko napako bolj zastopani v V
  - $m_i = \mathcal{A}(V)$
  - Namesto vzorčenja, spreminjanje uteži učnih primerov

Vzorčenje primerov ne popolnoma naključno

Boosting se osredotoča na učne primere, kjer ima model visoko napovedno napako.

Klasifikacija, AdaBoost

Spreminjanje uteži učnih primerov za model m_i

$$E_w = E_w(m_i) = \sum_{(w, \mathbf{x}, y) \in V: m_i(\mathbf{x}) \neq y} w_i$$

- Če je $E_w > 1/2$ prekinemo delovanje algoritma
- Uteži primerov e, ki jih trenutni ansambel pravilno razvrsti, zmanjšamo $w_e \leftarrow w_e E_w/(1-E_w)$
- ullet Uteži vseh primerov normaliziramo, tako da $\sum_{e\in S} w_e = 1$

Utež modela m_i in trenutni ansambel M_i

$$\alpha_i = \frac{1}{2} \log \frac{1 - E_W}{E_W}, \quad M_i = \sum_{j=1}^i \alpha_j m_j$$

Končni ansambel $M = M_r$.

Todorovski, UL-FU Ansambli April 2018 16 / 37

Regresija, GradientBoosting

Spreminjanje vrednosti ciljne spremenljivke

$$y_{i+1} = y_i - M_i(\mathbf{x})$$

Vrednosti ciljne spremenljivke zamenjamo z ostanki trenutnega ansambla

Utež modela m_i in trenutni ansambel M_i

$$\gamma_i = \operatorname*{arg\,min}_{\gamma} \sum_{(\boldsymbol{x},y) \in \mathcal{S}} L(y,M_{i-1}(x) + \gamma \, m_i(\boldsymbol{x})), \quad M_i = \sum_{j=1}^{I} \gamma_j m_j$$

Končni ansambel $M = M_r$.

◆ロト ◆個ト ◆差ト ◆差ト 差 めなべ

17 / 37

Todorovski, UL-FU Ansambli April 2018

Kompromis med predsodkom in varianco

Povečanje velikosti ansambla r

- Lahko zapelje boosting k preprileganju
- Zato pozorno opazovanje učne in testne napake pri naraščajočem r

Nastavitev parametrov osnovnega algoritma ${\mathcal A}$

- Boosting lahko zmanjša predsodek osnovnih modelov, na račun povečane variance
- Zato izberemo osnovni algoritem z visokim predsodkom
- Majhna, sproti porezana odločitvena drevesa ali linearne modele

18 / 37

Todorovski, UL-FU Ansambli April 2018

Naključni pod-prostori (random subspaces)

Učenje osnovnih modelov $m_i = \mathcal{A}(V_i)$

- Vsak iz učne množice z naključno izbranim vzorcem napovednih spremenljivk $V_{\mathbf{X}} \in \mathbf{X} = \{X_1, X_2, \dots X_p\}$, vzorčenje **brez** ponavljanja
- $V_i = S|_{V_{\mathbf{X}}}$ je vzorec S, ki vsebuje le vhodne spremenljivke iz $V_{\mathbf{X}}$
- Parameter $m \le p$: velikost vzorcev $|V_X| = m$

Kaj pa ocena napake OOB?

Ker ni vzorčenja primerov, ni na voljo napovedi OOB.

Naključni gozd (random forest)

Kombinacija metod vrečenja in naključnih pod-prostorov

- m_i je odločitveno drevo, običajno naučeno brez rezanja
- ullet V_i je vzorec s ponavljanjem velikosti |S|, tako kot pri vrečenju
- ullet Pred vsako izbiro testa v drevesu, naključni izbor $m \leq p$ spremenljivk

Večja različnost sestavin kot pri vrečenju

- Če pri vrečenju ima ena spremenljivka X veliko napovedno točnost, bodo vsi osnovni modeli podobni
- ullet Pri naključnem gozdu pa ne, saj lahko pričakujemo drevesa brez X

◆ロト ◆個ト ◆差ト ◆差ト を めるぐ

Kontrola med predsodkom in varianco

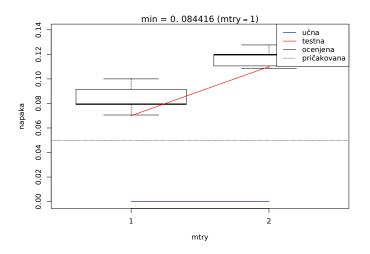
Velikost ansambla: število osnovnih modelov r

- Več sestavin, manj variance ob nespremenjenem predsodku
- Torej r nastavimo na čim višjo vrednost

Parameter mtry: število izbranih spremenljivk za izbiro testa

- Ni jasne povezave med vrednostjo mtry in varianco
- Privzeta vrednost $mtry = \sqrt{p}$
- Izbira z opazovanjem napake OOB

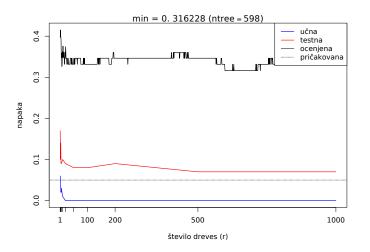
Klasifikacija z NG: parameter mtry

22 / 37

Todorovski, UL-FU Ansambli April 2018

Klasifikacija z NG: r, mtry = 1, OOB

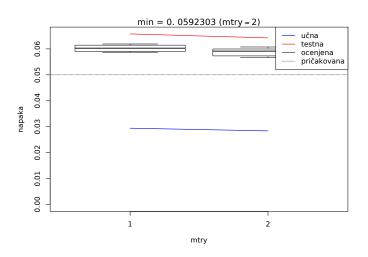

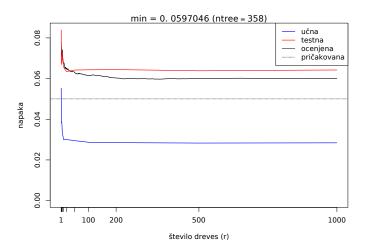
23 / 37

Todorovski, UL-FU Ansambli April 2018

Regresija z NG: parameter *mtry*

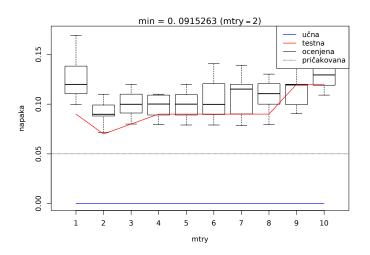

Regresija z NG: r, mtry = 2, OOB

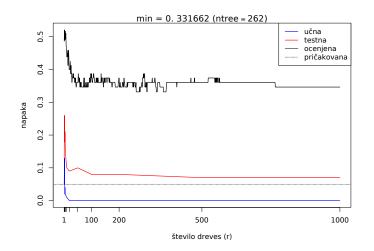

Klasifikacija z NG (p = 10): parameter mtry

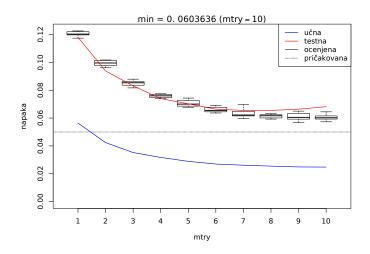
Klasifikacija z NG (p = 10): r, mtry = 2, OOB

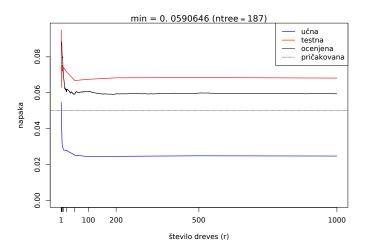
Todorovski, UL-FU Ansambli 27 / 37

Regresija z NG (p = 10): parameter mtry

Regresija z NG (p = 10): r, mtry = 10, OOB

Todorovski, UL-FU Ansambli 29 / 37

Razlaga napovedi ansambla

Moč razlage napovednega modela

- Ansambli ne ponujajo razumljive razlage napovedi
- Za razliko od odločitvenega drevesa ali liste pravil
- Tudi linearna regresija: predznak in velikosti parametrov

Poskus razlage ansamblov

Dva načina izračuna relevantnosti napovednih spremenljivk za napoved.

Povprečno zmanjševanje nečistoče

Relevantnost napovedne spremenljivke X v odločitvenem drevesu t

IR(t, X) je povprečna vrednost zmanjševanja nečistosti IR v notranjih vozliščih drevesa, ki testirajo vrednost neodvisne spremenljivke X.

Relevantnost spremenljivke X v ansamblu M

$$IR(M,X) = \frac{1}{r} \sum_{i=1}^{r} IR(m_i,X)$$

- $\bullet$ Povprečje relevantnosti X v vseh sestavinah ansambla
- Normalizacija: največja vrednost pomena enaka 1 (ali 100%)

31 / 37

Todorovski, UL-FU Ansambli April 2018

Povprečno zmanjševanje točnosti

Kaj pa če osnovni modeli niso odločitvena drevesa?

Izračunamo razliko $D = Err(M_P, S) - Err(M, S)$ med

- Napako modela M na množici S
- Napako modela M_P naučenega iz podatkovne množice S_P , kjer so vrednosti spremenljivke X naključna permutacija vrednosti X v S
- ullet $Err(M_P,S)$ je napako modela, kjer je vpliv spremenljivke X izničen

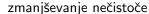
Vrednost razlike D je povečanje napake (in zmanjševanje točnosti)

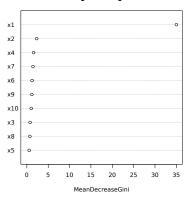
- Visoka, če je X za napoved relevantna spremenljivka
- Nizka, če je X nepomembna za napovedovanje

< □ ▶ < 擅 ▶ < 혈 ▶ < 혈 ▶ < 혈 ▶ < 혈 ▶ < 혈 ▶ < 열 ▶ < 혈 ▶ < 열 ▶ < 열 ▶ < 열 ▶ < 열 ▶ < 열 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입 ▶ < 입

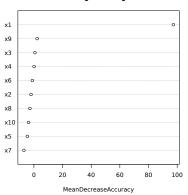
Todorovski, UL-FU Ansambli April 2018 32 / 37

Klasifikacija z NG: relevantnost napovednih spremenljivk

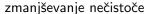

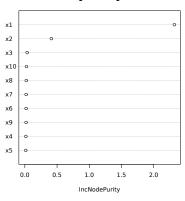
zmanjševanje točnosti

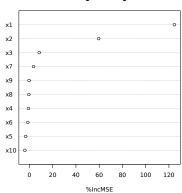
Todorovski, UL-FU Ansambli April 2018 33 / 37

Regresija z NG: relevantnost napovednih spremenljivk

zmanjševanje točnosti

Todorovski, UL-FU

Ansambli

Stacking

Učenje osnovnih modelov za stacking

- Različni algoritmi, ista podatkovna množica
- Napovedi osnovnih modelov na tesnih podatkih (prečno preverjanje)
- ullet Tako dobljene napovedi postanejo nove napovedne spremenljivke $(oldsymbol{X'})$

Kombiniranje napovedi osnovnih modelov

$$C_M = \mathcal{A}(S')$$

- Novim spremenljivkam X' dodamo ciljno spremenljivko Y in tako dobimo učno množico S'
- ullet Funkcija kombinacije C_M je napovedni model naučen iz S'

Heterogeni napovedni modeli

Posebna vrst ansamblov, ki bolj neposredno povezujejo različne modele

Nekaj primerov: kombinacija dreves in drugih napovednih modelov

- Modelska drevesa: regresijska drevesa, kjer napovedi v končnih vozliščih podajo linearni modeli
- Drevesa najbližjih sosedov: odločitvena drevesa, kjer napovedi v končnih vozliščih poda metoda najbližjih sosedov
- Meta drevesa: odločitvena drevesa, kjer napovedi v končnih vozliščih določajo kateri model bo podal napoved

Nevarnost heterogenih modelov: povečanje variance

- V nasprotju z običajno lastnostjo ansamblov
- Zaradi zapletenih modelov v listih se sicer zmanjša predsodek modela, a hkrati se povečuje varianca

Znani algoritmi in implementacije

Boosting (Schapire 1990) in AdaBoost (Freund and Schapire 1996)

Kako iz slabih napovednih modelov zgraditi dobre?

Vrečenje oz. bagging (Breiman 1994)

Kako zmanjšati varianco?

Naključni gozdovi (Breiman 2001)

Kombinacija vrečenja z idejami naključnih pod-prostorov